

31989L0429

15.7.1989.

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

L 203/50

PADOMES DIREKTĪVA

(1989. gada 21. jūnijs)

par esošo sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtu radītā gaisa piesārņojuma samazināšanu

(89/429/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, un jo īpaši tā 130.s pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽²⁾,ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽³⁾,tā kā Eiropas Kopienas 1973. gada ⁽⁴⁾, 1977. gada ⁽⁵⁾, 1983. gada ⁽⁶⁾ un 1987. gada ⁽⁷⁾ rīcības programmā attiecībā uz vidi ir uzsvērtas gaisa piesārņojuma novēršanas un samazināšanas nozīme;tā kā Padomes 1987. gada 19. oktobra rezolūcijā par rīcības programmu attiecībā uz vidi no 1987. gada līdz 1992. gadam ⁽⁷⁾ ir izklāstīts, ka Kopienas rīcībā *inter alia* ir svarīgi koncentrēties uz attiecīgu standartu īstenošanu, lai nodrošinātu augsta līmeņa sabiedrības veselības un vides aizsardzību;tā kā Padomes Direktīva 75/442/EEK (1975. gada 15. jūlijs) par atkritumiem ⁽⁸⁾ nosaka to, ka atkritumi jāiznīcina tā, lai netiek apdraudēta cilvēku veselība un nodarīts kaitējums videi; tā kā šim nolūkam minētajā direktīvā paredzēts, ka par visām iekārtām vai uzņēmumiem, kas pārstrādā atkritumus, no kompetentās iestādes jāsaņem attiecīga atļauja, kurā *inter alia* norādīti veicamie piesardzības pasākumi;tā kā Padomes Direktīvā 84/360/EEK (1984. gada 28. jūnijs) par rūpniecības uzņēmumu radītā gaisa piesārņojuma apkarošanu ⁽⁹⁾ noteikts, ka dalībvalstis piemēro politiku un stratēģiju, ieskaitot attiecīgus pasākumus, esošo iekārtu pakāpeniskai pielāgošanai labākajām pieejamām tehnoloģijām, kas nerada pārmērīgi augstas izmaksas; tā kā šos noteikumus *inter alia* piemēro attiecībā uz jau esošajām sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtām;

tā kā Direktīva 84/360/EEK paredz, ka vajadzības gadījumā Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar vienprātīgu lēmumu nosaka emisijas robežvērtības, pamatojoties uz labākajām pieejamām tehnoloģijām, kas nerada pārmērīgi augstas izmaksas, un atbilstošiem mērīšanas paņēmieniem un metodēm;

tā kā sadzīves atkritumu sadedzināšanā tiek emitētas vielas, kas var radīt gaisa piesārņojumu un tādējādi kaitēt cilvēku veselībai un videi; tā kā dažkārt šim piesārņojumam var būt pārrobežu raksturs;

tā kā plaši tiek izmantoti paņēmieni dažu piesārņojošu vielu emisijas samazināšanai sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtās; tā kā tos var pakāpeniski īstenot jau esošajās sadedzināšanas iekārtās, ņemot vērā iekārtu tehniskos parametrus un vēlamību neradīt pārmērīgi augstas izmaksas; tā kā tie nodrošina līdzekļus, lai piesārņojošo vielu koncentrācija sadegšanas procesā radušajās gāzēs nepārsniegtu noteiktas robežvērtības;

⁽¹⁾ OV C 75, 23.3.1988., 8. lpp.⁽²⁾ OV C 69, 20.3.1989., 223. lpp.⁽³⁾ OV C 318, 12.12.1988., 3. lpp.⁽⁴⁾ OV C 112, 20.12.1973., 1. lpp.⁽⁵⁾ OV C 139, 13.6.1977., 1. lpp.⁽⁶⁾ OV C 46, 17.2.1983., 1. lpp.⁽⁷⁾ OV C 328, 7.12.1987., 1. lpp.⁽⁸⁾ OV L 194, 25.7.1975., 47. lpp.⁽⁹⁾ OV L 188, 16.7.1984., 20. lpp.

tā kā visās dalībvalstīs ir normatīvie un administratīvie akti par stacionāro iekārtu radītā gaisa piesārņojuma apkarošanu un tā kā vairākās dalībvalstīs ir īpaši noteikumi par sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtām;

tā kā, nosakot emisijas robežvērtības un citas piesārņojuma novēršanas prasības, Kopiena palīdz palielināt dalībvalstu veiktās darbības efektivitāti cīņā pret sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtu radīto gaisa piesārņojumu;

tā kā, lai ātri nodrošinātu efektīvu vides aizsardzību, jānosaka piemēroti termiņi jau esošo sadedzināšanas iekārtu pielāgošanai labākajām pieejamām tehnoloģijām, kas nerada pārmērīgi augstas izmaksas; tā kā ir lietderīgi, ka beigās visām esošajām sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtām jāatbilst tādiem pašiem nosacījumiem kā tie, kas atbilstīgi to attiecīgajai kategorijai tiek piemēroti jaunām iekārtām;

tā kā prasībās, kas noteiktas jau esošajām iekārtām, jāiekļauj pienākums ievērot gan svarīgāko piesārņojošo vielu emisijas robežvērtības, gan attiecīgos sadedzināšanas nosacījumus; tā kā, nosakot šos sadedzināšanas nosacījumus, jāņem vērā jebkuri nozīmīgākie tehniskie sarežģījumi, kas varētu rasties; tā kā jāparedz piemēroti mērījumi un pārbaudes sadedzināšanas iekārtās un tā kā sabiedrība jāinformē par iegūtajiem rezultātiem;

tā kā jāņem vērā problēmas, ko rada dioksīnu un furānu emisija;

tā kā ir svarīgi noteikt emisijas robežvērtības, kā arī ir svarīgi veicināt zināšanu par tīru tehnoloģiju attīstību un izplatīšanu, kā arī tīru tehnoloģiju izmantošanu kā daļu no aizsargpasākumiem, lai cīnītos pret vides piesārņošanu Kopienā, jo īpaši attiecībā uz atkritumu iznīcināšanu;

tā kā šādu Kopienas noteikumu pieņemšana saskaņā ar Līguma 130.t pantu netraucē nevienai dalībvalstij atstāt spēkā vai ieviest stingrākus vides aizsardzības pasākumus, kas ir saderīgi ar Līgumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Šajā direktīvā:

1. "Gaisa piesārņojums" ir cilvēka tieši vai netieši veikta tādu vielu vai enerģijas izvadīšana gaisā, kas rada kaitīgu ietekmi, apdraudot cilvēka veselību, kaitējot dzīvajiem resursiem un ekosistēmām, kā arī īpašumam, un bojājot ainavu vai traucējot citus likumīgus vides izmantojumus.

2. "Emisijas robežvērtība" ir tāda piesārņojošu vielu koncentrācija un/vai masa, kuru emisija no iekārtām nevar pārsniegt konkrētā laika posmā.

3. "Sadzīves atkritumi" ir mājtsaimniecības atkritumi, kā arī uzņēmumu vai tirdzniecības atkritumi un citi atkritumi, kas to īpašību vai sastāva dēļ ir līdzīgi mājtsaimniecības atkritumiem.

4. "Sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārta" ir jebkura tehniska iekārta, ko izmanto sadzīves atkritumu apstrādē, tos sadedzinot ar sadedzināšanā iegūtās siltumenerģijas utilizāciju vai bez tās, izņemot iekārtas, kuras izmanto īpaši, lai sadedzinātu notekūdeņu dūņas, ķīmiskus, toksiskus un bīstamus atkritumus, medicīniskos slimnīcu atkritumus vai citu veidu speciālos atkritumus uz sauszemes vai jūrā, pat ja šajās iekārtās tikpat labi var sadedzināt arī sadzīves atkritumus.

Šajā definīcijā ietilpst vieta un visa iekārta, ieskaitot atkritumu sadedzināšanas krāsni, tās atkritumu, degvielas un gaisa padeves sistēmas, kā arī sadedzināšanas procesa kontroles un sadedzināšanas apstākļu pastāvīgas reģistrēšanas un uzraudzības ierīces un sistēmas.

5. "Esošās sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārta" ir sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārta, kam pirmā ekspluatācijas atļauja piešķirta līdz 1990. gada 1. decembrim.

6. "Sadedzināšanas iekārtas nominālā jauda" ir iekārtā ietilpstošo krāšņu sadedzināšanas jaudu summa, ko noteicis būvētājs un apstiprinājis operators, jo īpaši ņemot vērā atkritumu siltumietilpību, kas izteikta kā atkritumu daudzums, ko sadedzina vienā stundā.

2. pants

Saskaņā ar Direktīvas 84/360/EEK 13. pantu dalībvalstis veic attiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu, ka uz esošajām sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtām attiecas:

- a) uz iekārtām, kuru nominālā jauda ir vismaz 6 tonnas atkritumu stundā — līdz 1996. gada 1. decembrim — tie paši nosacījumi, kas attiecas uz tādas pašas jaudas jaunām sadedzināšanas iekārtām saskaņā ar noteikumiem Padomes Direktīvā 89/369/EEK (1989. gada 8. jūnijs) par jaunu sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtu radītā gaisa piesārņojuma novēršanu ⁽¹⁾, izņemot 4. panta noteikumus, kurus aizstāj ar šīs direktīvas 4. panta noteikumiem;

⁽¹⁾ OV L 163, 14.6.1989., 32. lpp.

b) uz citām iekārtām:

- i) līdz 1995. gada 1. decembrim — šīs direktīvas 3. līdz 7. panta nosacījumi;
- ii) līdz 2000. gada 1. decembrim — tie paši nosacījumi, kas attiecas uz tādas pašas jaudas jaunām sadedzināšanas iekārtām saskaņā ar noteikumiem Direktīvā 89/369/EEK, izņemot 4. panta noteikumus, kurus aizstāj ar šīs direktīvas 4. panta noteikumiem.

Kompetentās iestādes rūpējas par to, lai cik vien iespējams drīz tiek veikta jau esošo iekārtu pakāpeniska pielāgošana, par ko pieņemts lēmums, pamatojoties uz to atlikušo darba mūžu un termiņiem, un nosacījumiem, kuri noteikti šajā direktīvā.

3. pants

1. Līdz 1995. gada 1. decembrim uz esošajām sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtām šādos standarta apstākļos — temperatūra 273 K, spiediens 101,3 kPa, 11 % skābekļa vai 9 % CO₂ un sausa gāze — attiecas šādas emisijas robežvērtības:

- a) iekārtām, kuru nominālā jauda ir mazāka par 6 tonnām atkritumu stundā, bet ir vismaz viena tonna stundā:
— kopējie putekļi 100 mg/nm³;
- b) iekārtām, kuru nominālā jauda ir mazāka par vienu tonnu atkritumu stundā:
— kopējie putekļi 600 mg/nm³.

2. Emisijas robežvērtības iekārtām, kuru jauda ir mazāka nekā viena tonna stundā, var attiekties uz skābekļa līmeni — 17 %. Šajā gadījumā koncentrācijas vērtības nedrīkst pārsniegt tās, kas noteiktas 1. punktā un izdalītas ar 2,5.

3. Kompetentās iestādes nosaka emisijas robežvērtības piesārņojošām vielām, kas nav minētas 1. punktā, ja tās uzskata to par atbilstīgu sadedzināmo atkritumu sastāva un sadedzināšanas iekārtas parametru dēļ. Lai noteiktu šīs emisijas robežvērtības, iestādes ņem vērā attiecīgo piesārņojošo vielu iespējamo kaitīgo ietekmi uz cilvēku veselību un vidi, kā arī labāko pieejamo tehnoloģiju, kas nerada pārmērīgi augstas izmaksas. Kompetentās iestādes jo īpaši var noteikt emisijas robežvērtības dioksīniem un furāniem.

4. pants

1. a) Esošajām sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtām, kuru jauda ir vismaz 6 tonnas stundā, līdz 1996. gada 1. decembrim jāatbilst šādiem sadedzināšanas nosacījumiem: atkritumu sadegšanā izdalījušos gāzu temperatūrai pēc pēdējās sadedzināšanai vajadzīgā gaisa padeves arī

visnelabvēlīgākajos apstākļos vismaz 6 % skābekļa klātbūtnē uz vismaz divām sekundēm jāpaaugstinās vismaz līdz 850 °C. Tomēr nozīmīgu tehnisko grūtību gadījumā noteikumus par divu sekunžu laika posmu piemēro vēlākais tad, kad krāsnis ir nomainītas;

- b) citām esošajām sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtām līdz 1995. gada 1. decembrim jāatbilst šādiem sadedzināšanas nosacījumiem: atkritumu sadegšanā izdalījušos gāzu temperatūrai pēc pēdējās sadedzināšanai vajadzīgā gaisa padeves arī visnelabvēlīgākajos apstākļos vismaz 6 % skābekļa klātbūtnē kompetento iestāžu noteiktā atbilstošā laika posmā jāpaaugstinās vismaz līdz 850 °C.

2. Visu kategoriju iekārtām 1. punktā attiecīgi noteiktajos laika posmos visās esošajās sadzīves atkritumu sadedzināšanas iekārtās attiecībā uz sadegšanas procesā radušajām gāzēm tiek ievērota oglekļa monoksīda (CO) koncentrācijas robežvērtība — 100 mg/nm³.

Šo robežvērtību standartizē šādos apstākļos — temperatūra 273 K, spiediens 101,3 kPa, 11 % skābekļa vai 9 % CO₂ un sausa gāze.

3. Nosacījumus, kas atšķiras no tiem, kuri ir noteikti 1. punktā, var atļaut tad, ja sadedzināšanas krāsnīs vai sadegšanas procesā radušos gāzu attīrīšanas iekārtās izmanto atbilstīgus paņēmienus, ar noteikumu, ka emitēto polihlordibenzodioksīnu (PCDD) un polihlordibenzofurānu (PCDF) līmenis ir vienāds ar to vai zemāks par to, ko iegūst, piemērojot 1. punktā izklāstītos tehniskos nosacījumus.

Lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar šo punktu, dalībvalstu izraudzītās kompetentās iestādes dara zināmus Komisijai.

5. pants

1. Šīs direktīvas 4. panta 1. punktā ir noteiktas temperatūru un skābekļa satura vērtības, kas vienmēr jāievēro, darbinot iekārtu.

2. Šīs direktīvas 4. panta 2. punktā noteiktā oglekļa monoksīda (CO) koncentrācija ir:

- a) iekārtām, kuru nominālā jauda ir vismaz 6 tonnas stundā — stundas vidējā lieluma robežvērtība. Turklāt vismaz 90 % no visiem mērījumiem jebkurā 24 stundu laika posmā jābūt mazākiem par 150 mg/nm³;
- b) iekārtām, kuru nominālā jauda ir mazāka par 6 tonnām stundā, bet ir vismaz 1 tonna stundā — stundas vidējā lieluma robežvērtība;
- c) iekārtām, kuru nominālā jauda ir mazāka par 1 tonnu stundā — dienas vidējā lieluma robežvērtība.

Šos vidējos lielumus aprēķina, ņemot vērā tikai tās stundas, kurās iekārta faktiski darbojas, ieskaitot iedarbināšanas un izslēgšanas periodu.

3. Putekļiem, kas saskaņā ar 6. pantu ir nepārtraukti jāuzrauga:

- a) neviens no šo vielu septiņu dienu mainīgajiem vidējiem izmērīto koncentrāciju vērtību lielumiem nedrīkst pārsniegt atbilstošās robežvērtības;
- b) neviens no šo vielu ikdienas vidējiem izmērīto koncentrāciju vērtību lielumiem nedrīkst pārsniegt atbilstošo robežvērtību vairāk nekā par 30 %.

Iepriekšminētos vidējos lielumus aprēķina, ņemot vērā tikai tos laika posmus, kad iekārta faktiski darbojas, ieskaitot iedarbināšanas un izslēgšanas periodu.

4. Kopējiem putekļiem, kad, ievērojot 6. pantu, vajadzīgi periodiski mērījumi, to koncentrāciju vērtības, kas mērītas saskaņā ar kompetento iestāžu izstrādātajiem noteikumiem, ievērojot 6. panta 3., 4. un 5. punktu, nedrīkst pārsniegt robežvērtības.

6. pants

1. Esošajām iekārtām, kas minētas 2. panta b) punktā, līdz 1995. gada 1. decembrim jāveic šādi mērījumi:

a) dažu vielu koncentrācijas sadegšanas procesā radušajās gāzēs:

- i) kopējo putekļu, CO un skābekļa koncentrācijas nepārtraukti mēra un reģistrē iekārtām, kuru nominālā jauda ir vismaz 1 tonna stundā;
- ii) periodiski mēra:
 - kopējo putekļu, skābekļa un CO koncentrāciju esošajām iekārtām, kuru nominālā jauda ir mazāka nekā 1 tonna stundā;

b) darbības parametri:

- i) nepārtraukti mēra un reģistrē gāzu temperatūru apgabalā, kur ir izpildīti 4. panta 1. punkta nosacījumi;
- ii) laiks, cik ilgi sadegšanas procesā radušās gāzes atrodas 4. panta 1. punktā norādītajā minimālajā 850 °C temperatūrā un iespējami nelabvēlīgākajos paredzamajos ekspluatācijas apstākļos, vismaz vienreiz atbilstīgi jāpārbauda pēc jebkādas iekārtas pielāgošanas un jebkurā gadījumā — līdz 1995. gada 1. decembrim.

2. Šā panta 1. punktā minētos mērījumu rezultātus standartizē šādos apstākļos:

— temperatūra 273 K, spiediens 101,3 kPa, 11 % skābekļa vai 9 % CO₂, sausa gāze.

Tomēr, ja piemēro 3. panta 2. punktu, tad tos var standartizēt šādos apstākļos:

— temperatūra 273 K, spiediens 101,3 kPa, 17 % skābekļa, sausa gāze.

3. Visus mērījumu rezultātus reģistrē, apstrādā un sagatavo tā, lai kompetentās iestādes varētu saskaņā ar to noteiktajām procedūrām pārbaudīt izklāstīto nosacījumu izpildi.

4. Paraugu ņemšanas un mērīšanas procedūrām, metodēm un aprīkojumam, ko izmanto, izpildot saistības, kuras uzliek 1. punkts, kā arī paraugu ņemšanas vai mērīšanas vietām ir vajadzīgs iepriekšējs kompetento iestāžu apstiprinājums.

5. Kompetentās iestādes nosaka piemērotas periodisko mērījumu programmas, lai nodrošinātu to, ka attiecīgo vielu parasto emisijas līmeņu rezultāti ir reprezentatīvi.

Iegūtajiem rezultātiem jābūt atbilstošiem, lai pārbaudītu, ka ir ievērotas piemērotās robežvērtības.

7. pants

1. Ja veiktie mērījumi liecina, ka pārsniegtas ar šo direktīvu noteiktās robežvērtības, par to cik vien iespējams drīz paziņo kompetentajai iestādei. Tā nodrošina, ka attiecīgā iekārta pārtrauc darbību, kamēr nav izpildīti emisijas standarti, un veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka iekārtu pārveido vai vairs nedarbina.

2. Kompetentās iestādes nosaka tehniski nenovēršamai attīrīšanas ierīču dīkstāvei maksimāli pieļaujamo termiņu, kurā to vielu izplūdes koncentrācijas gaisā, kuras ar šīm ierīcēm ir paredzēts samazināt, pārsniedz noteiktās robežvērtības. Bojājumu gadījumos operators cik vien iespējami drīz darbību sašaurina vai pārtrauc līdz laikam, kad ir iespējams atjaunot parasto darbību. Nekādā gadījumā iekārta nedrīkst turpināt darboties bez pārtraukuma ilgāk par 16 stundām; turklāt kopējam ekspluatācijas ilgumam šādos apstākļos jābūt mazākam par 200 stundām gadā.

Kopējais putekļu saturs izmešos gaisā laikposmā, kas minēts iepriekšējā daļā, nekādā gadījumā nepārsniedz 600 mg/nm³, un tiek ievēroti visi citi nosacījumi, jo īpaši sadedzināšanas nosacījumi.

8. pants

Saskaņā ar attiecīgām procedūrām un kompetentās iestādes noteiktā veidā informāciju par saistībām attiecībā uz esošajām sadedzināšanas iekārtām saskaņā ar šo direktīvu un par kontroļu rezultātiem, kas paredzētas 5. un 6. pantā, dara pieejamus sabiedrībai, ievērojot noteikumus attiecībā uz komercnoslēpumu.

9. pants

Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka kompetentās iestādes pārbauda esošo sadedzināšanas iekārtu atbilstību nosacījumiem saskaņā ar šo direktīvu.

10. pants

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai līdz 1990. gada 1. decembrim izpildītu šīs direktīvas prasības. Par to dalībvalstis tūlīt informē Komisiju.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to savu tiesību aktu noteikumus, ko tās pieņēmušas jomā, kuru reglamentē šī direktīva.

11. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Luksemburgā, 1989. gada 21. jūnijā

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
C. ARANZADI*